

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL F. R. 2018-10-14 SKUNDO**

2018 m. gruodžio 14 d. Nr. S-219 (7-197/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojai nedalyvaujant

P. Y.
B. A.

2018 m. lapkričio 13 d. posėdyje išnagrinėjusi F. R. (toliau – Pareiškėja) 2018-10-14 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2018-09-21 sprendimo Nr. 68-109, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu sprendimu patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2018-06-22 sprendimą Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-210, kuriuo nurodyta Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 6500 Eur pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), 1272,15 Eur PVM delspinigius, 10 proc. 650 Eur PVM baudą, 77 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 7,26 Eur GPM delspinigius, 10 proc. 8 Eur GPM baudą, 613,53 Eur valstybinio socialinio draudimo įmokas (toliau – VSD įmokos), 307 Eur VSD įmokų baudą, 200,47 Eur privalomojo socialinio draudimo įmokas (toliau – PSD įmokas), 50 proc. 100 Eur PSD įmokų baudą.

Sprendime nurodoma, jog Kauno AVMI patikrino Pareiškėjos PVM, GPM, VSD ir PSD įmokų apskaičiavimo teisingumą už laikotarpį nuo 2015-01-01 iki 2016-12-31. Mokestinių patikrinimą atliko vadovaudamasi Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Kauno apygardos valdybos (toliau – FNNT) atlikto ikiteisminio tyrimo, UAB "B1" (toliau – Bendrovė) operatyvaus patikrinimo ir kitais duomenimis. Patikrinimo metu nustatė, jog 2016 m. Pareiškėja įsigijo iš UAB "B1" mėsos gaminių ir daržovių už 67124,47 Eur (iš jų 11649,63 Eur PVM), metinėje pajamų deklaracijoje deklaravo gautas pajamas – 55787,17 Eur, taikant 20 proc. antkainį pardavimo pajamos sudarytų 80549,36 Eur, t. y. 24762,19 Eur daugiau, nei Pareiškėja deklaravo.

Kauno AVMI pažymėjo, jog 2016 m. Pareiškėjos už mėsos gaminių realizavimą gautos pajamos iš viso sudarė 117325,15 Eur: 55787,17 Eur pajamos pagal kasos operacijų ir išlaidų žurnalą, 38709,42 Eur nustatytos pajamos įvertinus telefoninius užsakymus ir įrašus transporto važtaraščiuose su antkainiu, 24762,19 Eur papildomai apskaičiuotos pajamos palyginus prekių įsigijimus, įvertinant 89,15 Eur mėsos gaminių nurašymą bei 1844,48 Eur nukainavimą. Kauno AVMI konstatavo, kad pagrįstai į PVM atskaitą įtraukta pirkimo PVM pagal turimus PVM atskaitą

pagrindžiančius dokumentus (iš viso 10635 Eur), o įvertinus už 2016 m. 12 mėn. deklaruotą 1717 Eur pirkimo PVM, nustatyta PVM apmokestinamai veiklai tenkanti atskaitomo PVM suma – 8918 Eur, todėl įvertinus nustatytą 15417,95 Eur pardavimo PVM ir 8918 Eur pirkimo PVM, apskaičiuota papildomai mokėtina 6500 Lt PVM suma.

Kauno AVMI, įvertinusi Pareiškėjos su darbo santykiais susijusias pajamas – 230,27 Eur, neapmokestinamąsias pajamas – 60000 Eur, deklaruotas pajamas iš individualios veiklos – 55787,17 Eur, leidžiamų atskaitymų sumą – 50089,20 Eur, mokėtiną VSD ir PSD įmokų sumą – 1068 Eur, apmokestinamų pajamų sumą – 4629,97 Eur, patikrinimo metu papildomai nustatytas gautas pajamas iš individualios veiklos – 55037,98 Eur ir kitus duomenis, mokesčio patikrinimo metu už 2016 m. apskaičiavo Pareiškėjai papildomai mokėtiną 205 Eur GPM sumą.

Kauno AVMI nustatė, kad Pareiškėja už 2016 m. turėjo deklaruoti 110825,15 Eur pajamas, gautas iš individualios veiklos sumą, 100092,67 Eur leidžiamus atskaitymus ir 10732,48 Eur apmokestinamąsias pajamas, todėl Pareiškėja papildomai už 2016 m. privalo sumokėti 343 Eur PSD įmokas ir 648,77 Eur VSD įmokas. Pareiškėjai 2018-04-30 patikrinimo aktu Nr. (7.46) FR0680-172 (toliau – Patikrinimo aktas) papildomai apskaičiuota: 6500 Eur PVM, 205 GPM, 343 Eur PSD įmokos, 648,77 Eur VSD įmokos, taip pat skirta 324 Eur VSD įmokų bauda.

Kauno AVMI, išanalizavusi patikrinimo metu nustatytas aplinkybes bei įrodymus, 2018-06-22 sprendimu Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-210 (toliau – Sprendimas) iš dalies patvirtino Patikrinimo aktą ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi, 96 str. 1 d. 2 punktu, 97 str. 2 dalimi, 132 str. 2 d. 2 punktu, 139 str. 1 dalimi, Lietuvos Respublikos PVM įstatymo (toliau – PVMĮ) 57 str. 1 d. 2 punktu, 64 str. 1 dalimi, 71 str. 2 dalimi, 92 str. 1 dalimi, 123 str. 1, 2 dalimis, Lietuvos Respublikos GPM įstatymo (toliau – GPMĮ) 6 str. 3 punktu, 10 str. 1 punktu, 16, 18 straipsniais, 27 str. 1 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (toliau – SDĮ) 17 str. 4, 5 dalimis, 18 str. 5 dalimi, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSDĮ) 7 str. 2 d. 2 punktu, nurodė Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 6500 Eur PVM, 1272,15 Eur PVM delspinigius, 10 proc. 650 Eur PVM baudą, 77 Eur GPM, 7,26 Eur GPM delspinigius, 10 proc. 8 Eur GPM baudą, 613,53 Eur VSD įmokas, 307 Eur VSD įmokų baudą, 200,47 Eur PSD įmokas, 50 proc. 100 Eur PSD įmokų baudą.

Dėl ūkinės veiklos apmokestinimo

Pareiškėja skunde Inspekcijai tvirtina, kad mokesčiai, delspinigiai, baudos yra neadekvačiai dideli. Inspekcija sprendime nurodo pasisakanti dėl šio argumento.

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 70 str. 1 dalį, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, aiškinančią nurodytąją MAĮ nuostatą (LVAT 2010-11-29 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1542/2010, 2011-01-26 nutartis adm. byloje Nr. A-575-146/2011, 2014-10-13 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1219/2014, 2018-03-14 nutartis adm. byloje Nr. A-3303-442/2018). Nurodo, kad LVAT konstatavo, jog mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokesčius pagal savo įvertinimą, kai mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti įprastine atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka ir to padaryti negalima dėl to, jog mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas mokesčių arba buhalterinės apskaitos srityse. Taip pat pažymi, kad LVAT formuojamoje praktikoje konstatavo, kad mokesčių mokėtojas paaiškinimus privalo pagrįsti įrodymais, kai mokesčių administratorius pateikia savo įrodymus. Pažymėta, jog nepakanka vien kontrargumentų teikimo – privalo būti pateikti tai pagrindžiantys įrodymai (LVAT 2015-01-20 nutartis adm. byloje Nr. A-47-556/2015, 2017-10-04 nutartis adm. byloje Nr. A-1398-556/2017).

Inspekcija tvirtina, jog atlikus Pareiškėjos ūkinių operacijų su maisto produktais aplinkybių tyrimą, nustatytos šios svarbios aplinkybės (Sprendimo 5–10 psl., Patikrinimo akto 5–25, 30–38 psl.):

1) nuo 2016-04-17 iki 2016-09-15 Pareiškėjos telefonu užsakytų mėsos gaminių kiekį (2955,78 kg) bei tyrimo metu apskaičiuotą preliminarią jų vertę (17336,90 Eur) palyginus su įrašais užsakytų mėsos gaminių tiekimui išrašytose Bendrovės PVM sąskaitose faktūrose, atitinkančiose užsakymų datas, nustatyta, kad mėsos gaminių kiekis PVM sąskaitose faktūrose sumažintas 2826,86 kg už 16695,68 Eur, lyginant su Pareiškėjos užsakymais (FNTT 2017-10-26 specialisto išvados Nr. 5-2/149/2017 (toliau – Specialisto išvada) 96, 97 psl.),

2) sutikrinus įrašus Pareiškėjos pateiktose Bendrovės išrašytose PVM sąskaitose faktūrose ir įrašus Bendrovės produkcijos pristatymo važtaraščiuose (važtaraščiai pateikti už laikotarpį nuo 2016-01-07 iki 2016-08-26), nustatyta, kad Bendrovės produkcijos pristatymo važtaraščiuose nurodytas atkrauti mėsos gaminių kiekis – 3839,55 kg už 18760,68 Eur, tuo tarpu Pareiškėjos pateiktose Bendrovės tos pačios datos bei to paties numerio PVM sąskaitose faktūrose įrašyta, kad Bendrovė Pareiškėjai pardavė tik 200,593 kg mėsos gaminių už 1206,71 Eur, t. y. 3638,957 kg ir 17553,97 Eur mažiau, negu įrašyta produkcijos pristatymo važtaraščiuose fiksuotose PVM sąskaitose faktūrose (Specialisto išvados 97, 98 psl.),

3) įvertinus įrašus produkcijos pristatymo važtaraščiuose apie produkciją vežusiems bendrovės ekspeditoriams atkrautus mėsos gaminius bei jų vertę, Pareiškėjos telefonu užsakytų mėsos gaminių kiekį bei preliminarią jų vertę ir palyginus su įrašais 76 vnt. mėsos gaminių tiekimui Bendrovės išrašytose PVM sąskaitose faktūrose, nustatyta, kad PVM sąskaitose faktūrose mėsos gaminių kiekis sumažintas 6122,85 kg ir 32257,84 Eur sumažinta jų pardavimo suma (Specialisto išvados 93–95 psl.),

4) nuo 2015-01-01 iki 2015-12-31 Bendrovės buhalterinėje apskaitoje apskaityta 18260,68 Eur Pareiškėjai parduotų gaminių vertė ir nuo jos apskaičiuota 3834,74 Eur PVM, gražintų gaminių vertė – 6424,35 Eur ir nuo jų apskaičiuota 1349,21 Eur PVM. Nuo 2016-10-01 iki 2016-12-31 apskaityta 30712,89 Eur Pareiškėjai parduotų gaminių vertė ir nuo jos apskaičiuota 6449,71 Eur PVM, gražintų gaminių vertė – 2170,82 Eur ir nuo jų apskaičiuota 455,82 Eur PVM. Nuo 2016-10-01 iki 2016-12-31 Pareiškėjai pritaikyta apyvartos nuolaida – 13898,44 Eur plius -2918,68 Eur PVM. Kauno AVMI, sutikrinsi įrašus pateiktose PVM sąskaitose faktūrose, nustatė, kad kreditinėse PVM sąskaitose faktūrose įrašyti mėsos gaminių pavadinimai ir kiekiai neatitinka įrašų tikslinamose PVM sąskaitose faktūrose – nurašomi mėsos gaminiai, kurie pagal pirminę PVM sąskaitą faktūrą nebuvo parduoti arba nurašomas didesnis mėsos gaminių kiekis, negu buvo parduotas pagal pirmines PVM sąskaitas faktūras, t. y. kreditinėse PVM sąskaitose faktūrose įrašyti duomenys neatitinka pirminėse PVM sąskaitose faktūrose įrašytų duomenų (Inspekcijos 2018-01-16 operatyvaus patikrinimo pažymos Nr. (7.45) FR1042-241 3, 4 psl.),

5) Pareiškėja nurodė prekybinį antkainį, taikytą parduotoms prekėms – 20 proc., todėl Pareiškėja už 6122,850 kg, įsigytų be dokumentų ir neapskaitytų savo buhalterinėje apskaitoje, mėsos gaminių realizavimą gavo iš viso 38709,42 Eur: 2016 m. sausio mėn. už 436,684 kg mėsos gaminių realizavimą gavo 2456,99 Eur pajamas, 2016 m. vasario mėn. už 353,778 kg – 1962,19 Eur pajamas, 2016 m. kovo mėn. už 795,691 kg mėsos gaminių – 4760,84 Eur pajamas, 2016 m. balandžio mėn. už 506,16 kg – 2976,76 Eur pajamas, 2016 m. gegužės mėn. už 1361,328 kg – 8895,37 Eur pajamas, 2016 m. birželio mėn. už 1578,64 kg – 10686,25 Eur pajamas, 2016 m. liepos mėn. už 426,059 kg – 2932,79 Eur pajamas, 2016 m. rugpjūčio mėn. už 664,515 kg – 4038,23 Eur pajamas (Inspekcijos 2017-12-18 mokestinio tyrimo ataskaitos Nr. (7.46) FR0686-1694 11 psl., Pareiškėjos 2017-11-14 atsakymai į klausimą),

6) 2016 m. Pareiškėja apskaitos dokumentuose apskaitė 55787,17 Eur pajamas ir 50089,20 Eur išlaidas. Pareiškėja įsigijo iš Bendrovės mėsos gaminių ir daržovių už 67124,47 Eur (iš jų 11649,63 Eur PVM), o metinėje pajamų deklaracijoje deklaravo gautų pajamų už 55787,17 Eur. Patikrinimo metu, atsižvelgus į mokėtojos paaiškinime pateiktą informaciją apie parduotoms prekėms taikytą antkainį (20 proc.), nustatyta, kad taikant 20 proc. antkainį pardavimo pajamos sudarytų 80549,36 Eur (67124,47x120%), t. y. 24762,19 Eur (80549,36 – 55787,17 Eur) daugiau, nei Pareiškėja deklaravo (Pareiškėjos mėsos gaminių ir daržovių pirkimų iš Bendrovės 2016 m. 01–09 mėn. suvestinės, Pareiškėjos 2016 m. metinė pajamų deklaracija),

7) 2016 m. Pareiškėjos už mėsos gaminių realizavimą gautos pajamos iš viso 117325,15 Eur: 55787,17 Eur – pajamos pagal kasos operacijų ir išlaidų žurnalą, 38709,42 Eur – nustatytos pajamos įvertinus telefoninius užsakymus ir įrašus transporto važtaraščiuose su antkainiu, 24762,19 Eur – papildomai apskaičiuotos pajamos palyginus prekių įsigijimus, įvertinant 89,15 Eur mėsos gaminių nurašymą bei 1844,48 Eur nukainavimą (Pareiškėjos mėsos gaminių ir daržovių pirkimų iš Bendrovės 2016 m. 01–09 mėn. suvestinės),

8) ikiteisminio tyrimo metu pajamos iš prekių, skirtų perparduoti, pardavimo apskaičiuotos darant prielaidą, kad tyrimo metu papildomai apskaičiuoti Pareiškėjos patiekti 6122,85 kg mėsos gaminiai už 32257,84 Eur, buvo parduoti už mažiausią, tai yra įsigijimo kainą – už 32257,84 Eur,

įvertinus 89,15 Eur mėsos gaminių nurašymą bei 1844,48 Eur jų nukainavimą. Taigi ikiteisminio tyrimo metu nustatytos tik minimalios mokesčių mokėtojos individualios veiklos pajamos. Parduodamai produkcijai taikytas 20 proc. antkainis nustatytas pagal pačios Pareiškėjos pateiktą paaiškinimą, t. y. šaltinį, visiškai atitinkantį protingumo ir teisingumo kriterijus. Inspekcijos nuomone, nėra pagrindo vertinti, kad mokesčių mokėtoja apskaitos dokumentuose apskaitytai ir parduotai produkcijai taikydama 20 proc. antkainį, kitai daliai produkcijos, kuri buvo įsigyta ir parduota be dokumentų, jokio antkainio netaikė, t. y. pardavimo pajamos buvo lygios įsigijimo išlaidoms. Tokie veiksmai, pasak Inspekcijos, paprasčiausiai neatitiktų elementarių ekonominės logikos dėsnių (Specialisto išvados 93, 94 psl.),

9) Pareiškėja nepateikė prašomų apskaitos dokumentų už 2015–2016 m. (apyvartos žiniaraščiai, kasos pajamų, išlaidų orderiai ir kt., Inspekcijos 2017-09-29 raštas Nr. (7.46) MTP-901).

Inspekcija sprendime tvirtina, jog Kauno AVMI motyvuotai išdėstė PVM ir kitų mokesčių apskaičiavimo teisinį pagrindą ir tvarką (Patikrinimo akto 38–43 psl., Sprendimo 9–11 psl.), t. y. pagrindė papildomai apskaičiuotų mokesčių dydį, o Pareiškėja nepateikė įrodymų, jog Kauno AVMI netinkamai apskaičiavo mokesčių sumas, todėl Inspekcija negali kitaip vertinti apskaičiuotų mokesčių sumų.

Be to, Kauno AVMI aiškiai pagrindė skirtų baudų dydį: įstatymo aiškiai nustatyta 50 proc. VSD įmokų bauda skirta VSDĮ (2007-12-20 redakcija Nr. X-1396) 16 str. 2 dalies pagrindu, įstatymo aiškiai nustatyta 50 proc. PSD įmokų bauda skirta SDĮ (2015-10-20 redakcija Nr. XII-1984) 19 str. 1 dalies pagrindu, minimali 10 proc. PVM bauda skirta PVMĮ (2002-03-05 redakcija Nr. IX-751) 123 str. 2 dalies, MAĮ (2004-04-13 redakcija Nr. IX-2112) 139 str. 1 dalies pagrindu, minimali 10 proc. GPM bauda skirta GPMĮ (2002-07-02 redakcija Nr. IX-1007) 36 str. 2 dalies, MAĮ (2004-04-13 redakcija Nr. IX-2112) 139 str. 1 dalies pagrindu (Sprendimo 10, 11 psl.). Taigi, Inspekcija nurodo negalinti sutikti su Pareiškėja, jog baudos yra neadekvačiai didelės, nes jos skirtos įstatymų imperatyviai nustatyta tvarka.

Iš patikrinimo rezultatų ataskaitos, pasak Inspekcijos, matyti, kad jose nurodytos GPM bei PVM sumos laikotarpiais, kurių pagrindu buvo apskaičiuota konkreti delspinigių suma (Inspekcijos 2018-07-03 patikrinimo rezultatų ataskaitos Nr. (12.9) FR1001-463 4, 5 psl.), todėl mokesčių administratorius pagrindė nurodytas sumas.

Dėl mokesčių sumažinimo

Pareiškėja prašo sumažinti PVM bei kitus mokesčius. Inspekcija nurodo pasisakanti dėl šio prašymo.

Inspekcija sprendime pabrėžia vieną iš esminių viešosios teisės principų – viešojo administravimo subjektui yra leidžiama elgtis tik taip, kaip numatyta jo veiklą reglamentuojančiose teisės normose ir jo veiklai nėra taikomas privatinės teisės principas, nustatantis, kad galima elgtis taip, kaip nėra draudžiama įstatymų. Cituoja LVAT praktiką (LVAT 2009-03-02 nutartis adm. byloje A-438-283/2009, 2013-01-21 nutartis adm. byloje A-442-125/2013) ir pažymi, jog LVAT suformulavo reikšmingą teisės aiškinimo ir taikymo taisyklę – viešojo administravimo subjektas gali veikti tik įstatymų suteiktų įgaliojimų ribose, bet koks plečiamas kompetencijos aiškinimas yra draudžiamas, veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, vertinami kaip veikimas *ultra vires*.

Šiuo atveju, pasak Inspekcijos, analizuojant MAĮ, PVMĮ, kitus teisės aktus matyti, kad nėra leidžiamas įstatymo nustatytų bei apskaičiuotų mokesčių mažinimas, todėl mokesčių administratorius neturi įgaliojimų spręsti tokį klausimą bei tenkinti (ar netenkinti) Pareiškėjos prašymo.

Dėl baudų sumažinimo (atleidimo)

Pareiškėja prašo sumažinti baudas, nes augina mažamečius vaikus, todėl tokie finansiniai įsipareigojimai jai yra nepakeliama našta. Inspekcija pasisako dėl šio prašymo ir tvirtina, jog baudų dydžiai yra imperatyvūs (PSD, VSD įmokų) arba minimalūs (PVM, GPM), todėl nėra pagrindo jų mažinti. Sprendžiant klausimą dėl atleidimo nuo jų, iš Inspekcijos informacinės sistemos duomenų matyti, kad GPM bei PVM nėra sumokėti, o Pareiškėja nepateikė duomenų, jog jai mokesčių

sumokėjimo terminas yra atidėtas arba išdėstytas (MAĮ 141 str. 2 dalis). Taigi, pasak Inspekcijos nėra pagrindo svarstyti atleidimo nuo baudų klausimo.

Šiame kontekste Inspekcija nurodo pasisakanti dėl mokesčių administratoriaus kompetencijos spręsti klausimus dėl atleidimo nuo PSD bei VSD įmokų baudų bei delspinigių.

Valstybinis socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) valdybos teritoriniai skyriai: atideda baudų (išskyrus baudas, skiriamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu), neviršijančių 30 tūkst. eurų, išieškojimą iki vieno metų, socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo, neviršijančio 30 tūkst. eurų, mokėjimą iki vieno metų ir priskaičiuotų nuo pavėluotai pervestų socialinio draudimo įmokų delspinigių, neviršijančių 30 tūkst. eurų, išieškojimo laiką iki vieno metų, atleidžia nuo delspinigių ir baudų, neviršijančių 30 tūkst. eurų, mokėjimo (VSDĮ (2016-06-29 redakcija Nr. XII-2508) 34 str. 16 punktas). Įstatymų leidėjas, pasak Inspekcijos, nustatė, kad atleidimo nuo delspinigių ir baudų, neviršijančių 30 tūkst. eurų, mokėjimo klausimus sprendžia VSDF valdybos teritoriniai skyriai, t. y. mokesčių administratoriui nesuteikta kompetencija nagrinėti minėtų klausimų.

Inspekcija paaiškina, kad Pareiškėja dėl atleidimo nuo PSD bei VSD įmokų baudų bei delspinigių turėtų kreiptis į VSDF valdybos Kauno skyrių (U. D. g. 42, LT-44240 Kaunas).

Dėl delspinigių sumažinimo (atleidimo)

Pareiškėja prašo sumažinti delspinigius, nes augina mažamečius vaikus, todėl tokie finansiniai įsipareigojimai yra nepakeliama našta. Inspekcijos nuomone, Pareiškėja tokiu būdu suformulavo prašymą atleisti ją nuo delspinigių, nes yra sunki jos ekonominė (socialinė) padėtis.

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 100 str. 1 d. 3 punktą, 113 str. 1 d. 3 punktą bei šio punkto taikymą aiškinančią LVAT praktiką (LVAT 2011-12-01 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2900/2011, 2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A-442-807/2010, 2011-04-04 nutartis adm. byloje Nr. A-556-372/2011, 2014-07-10 nutartis adm. byloje Nr. A-438-1115/2014, 2016-02-18 nutartis adm. byloje Nr. A-172-438/2016). Nurodo, jog LVAT formuojama praktika akcentuoja, kad turi būti neginčytinai įrodyta, jog delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, todėl mokesčių administratorius privalo įvertinti mokesčių mokėtojo turimą turtą ir finansines lėšas, nes vien priklausimas atitinkamai socialinei grupei (pensininkas, bedarbis, neįgalusis ar pan.) nėra pagrindas atleisti mokėtoją nuo mokėtinų delspinigių. Kita vertus, mokesčių mokėtojas privalo pagrįsti savo teiginius.

Iš ginčo medžiagos, pasak Inspekcijos, matyti, kad, VĮ „Regita“ duomenimis, Pareiškėja neturi transporto priemonių, nes 2017-09-06 pardavė *BMW X6* už 8000 Eur. Pareiškėja turi nekilnojamąjį turtą, esantį Vingio g. 57, Drąseiškių k., Kauno r.: žemės sklypą (2017-03-13 vidutinė rinkos vertė – 5780 Eur), sodo pastatą (2017-03-12 vidutinė rinkos vertė – 17400 Eur), kanalizacijos šulinį (2017-03-13 vidutinė rinkos vertė – 18 Eur), kuris įsigytas už 50000 Eur. Vadovaujantis trečiųjų asmenų Inspekcijai pateiktų duomenų 2018-09-11 pažyma už 2017 m., Pareiškėja gavo 2132,64 Eur ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ir ilgalaikio darbo išmokas.

Pareiškėja pagal metinių pajamų deklaracijų duomenis gavo: 2015 m. – 1332,88 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 2059,54 Eur individualios veiklos pajamas, 2050 Eur neapmokestinamąsias pajamas, 2016 m. – 230,27 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 4629,97 Eur individualios veiklos pajamas, 60000 Eur neapmokestinamąsias pajamas, 2017 m. – 2158,30 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, taip pat turėjo 11866,26 Eur mokestinio laikotarpio nuostolių.

Pareiškėja disponuoja nekilnojamoju turtu, gauna pajamų, todėl Inspekcija nurodo negalinti vienareikšmiškai konstatuoti, jog Pareiškėja neturi finansinių lėšų atsiskaityti su valstybės biudžetu, t. y. jos ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki. Taigi, nėra neginčytinai įrodyta, kad mokesčių mokėtojos ekonominė (socialinė) padėtis yra tokia sunki, jog netikslinga išieškoti ginčo delspinigius, todėl MAĮ 141 str. 1 d. 3 punkto pagrindu Pareiškėja nuo delspinigių mokėjimo negali būti atleista.

Dėl galimybių sumokėti mokesčius

Pareiškėja nurodo, jog ji neturi finansinių galimybių sumokėti papildomai apskaičiuotą sumą. Inspekcija, pasisakydama dėl šio Pareiškėjos teiginio, cituoja mokesčių mokėjimo atidėjimą

arba išdėstymą reglamentuojančią MAĮ 88 str. 2 dalį. Nurodo, kad įstatymų leidėjas nustatė, jog mokesčių mokėtojas turi teisę kreiptis į mokesčių administratorių atidėti mokesstinės nepriemokos mokėjimą ar jį išdėstyti, jei mokėtojas turi finansinių sunkumų. Kitaip sakant, įstatymų leidėjas, esant tam tikriems kriterijams, suteikė mokėtojui galimybę restruktūrizuoti savo skolą, t. y. palengvinti jos mokėjimą.

Todėl Pareiškėja, manydama, kad ji turi finansinių sunkumų, turi teisę, esant jai nepalankiam mokesstinio ginčo rezultatui, kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu dėl mokesstinės paskolos sudarymo. Tokią tvarką, pasak Inspekcijos, Pareiškėjai išaiškino ir Kauno AVMI (Sprendimo 12 psl.).

Pareiškėja 2018-10-14 skunde nurodo, jog Inspekcija neatsižvelgė į jos 2018-07-17 pateiktą skundą ir prašymą sumažinti apskaičiuotą mokesčių, delspinigių ir baudų sumą. Pareiškėja prašo išnagrinėti visas jos nurodytas priežastis ir priimti sprendimą, kad apskaičiuoti mokesčiai ir su mokesčiais susijusios baudos ir delspinigiai būtų adekvatūs Pareiškėjos pajamoms.

Pareiškėja nurodo, jog jie su vyru augina tris mažamečius vaikus (prideda dokumentus, įrodančius vaikų amžių), šiuo metu Pareiškėja veikos nevykdo ir augina vaikus. Pareiškėja pripažįsta 2015–2016 m. nevisiškai skaidriai vykdžiusi individualią veiklą, gailisi dėl to, prašo sumažinti jos šeimai paskirtą finansinę naštą ir ją išdėstyti 48 mėn. laikotarpiui, taikant 5 proc. metines palūkanas. Bendra finansinė našta būtų nepakeliama Pareiškėjos šeimai, o ir turto vertė nėra tokia didelė, kaip nurodė Inspekcija (Pareiškėja nurodo pridedanti turto vertinimą ir Nekilnojamojo turto registro išrašą). Šeima moka už vyresnėlės darželį, būstą, moka kreditą už jį, išlaiko vaikus. Jeigu reikėtų pateikti duomenis apie šeimos 2017 m. ir 2018 m. pirmo pusmečio finansinę būklę, tai, pasak Pareiškėjos, būtų akivaizdžiai matoma, kad šeimos pajamos nėra didelės ir yra netoli valstybės remiamos pinigų sumos vienam gyventojui. Pareiškėjos teigimu, yra tikimybė, kad gimus trečiajam vaikui, šeima gaus valstybės paramą, dėl kurios šiuo metu kreipėsi.

Todėl Pareiškėja tvirtina, jog yra prielaidų jos atžvilgiu taikyti MAĮ 100 str. 1 d. 3 punktą. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Pareiškėja prašo sumažinti jai skirtas baudas 50 proc. ir atleisti nuo delspinigių (1272,15 PVM) arba juos sumažinti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi mokesstinio ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas atmestinas, o ginčijamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas. Pareiškėja taip pat neatleistina nuo PVM ir GPM baudų bei delspinigių mokėjimo.

Iš Pareiškėjos 2018-10-14 skundo Komisijai turinio matyti, jog Pareiškėja nepateikia jokių nesutikimo argumentų dėl jai Kauno AVMI 2018-06-22 sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-210 nurodytų sumokėti į valstybės biudžetą 6500 Eur PVM, 613,53 Eur VSD įmokų, 200,47 Eur PSD įmokų, 77 Eur GPM, kurie buvo patvirtinti ginčijamu Inspekcijos 2018-09-21 sprendimu Nr. 68-109, pagrįstumo, nurodydama vienintelį nesutikimo motyvą – mokesčių dydis, pasak Pareiškėjos, yra neadekvatus jos gaunamoms pajamoms. Dėl šio Pareiškėjos argumento Komisija pažymi, jog pagal MAĮ 40 str. 1 ir 4 punktus mokesčių mokėtojas turi pareigą laiku ir tiksliai įvykdyti mokesstinę prievolę bei teisingai apskaičiuoti mokesťį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais. MAĮ 66 str. 1 dalis numato, jog, vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausantį mokėti mokesťį apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, išskyrus atitinkamuose mokesčių teisės aktuose numatytas išimtis. Pastebėjęs, kad mokesťis buvo apskaičiuotas neteisingai, mokesčių mokėtojas jį perskaičiuoja. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas teisės aktų nustatyta tvarka neapskaičiavo mokesčio arba neteisingai apskaičiavęs jo neperskaičiavo, mokesčių mokėtojui priklausantį mokėti mokesťį apskaičiuoja mokesčių administratorius, remdamasis mokesčių mokėtojo pateiktomis mokesčių deklaracijomis, apskaitos bei kitais dokumentais arba kitais šiame skyriuje numatytais specialiais mokesčių apskaičiavimo būdais (MAĮ 66 str. 2 dalis). Iš nurodytųjų teisės normų turinio yra akivaizdu, jog prievolė teisingai apskaičiuoti mokesťį, visų pirma, tenka pačiam mokesčių mokėtojui, o pastarajam nevykdant šios pareigos, jam priklausantį mokėti mokesťį apskaičiuoja mokesčių administratorius. Iš šio mokesstinio ginčo bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja, tikrintuoju laikotarpiu besivertusi individualia prekybos mėsos gaminiais, daržovėmis ir kt. maisto prekėmis veikla, buhalterinėje apskaitoje neapskaitė dalies savo gautų

pajamų, jų nedeklaravo bei nuo šių nuslėptų pajamų neapskaičiavo priklausančių į valstybės biudžetą sumokėti PVM, GPM, VSD ir PSD įmokų. Todėl, vadovaudamasis MAĮ 66 str. 2 dalimi bei MAĮ 70 str. 1 dalyje įtvirtintu specialiu mokesčių apskaičiavimo būdu – pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, Pareiškėjai priklausančius sumokėti mokesčius, kurių dydis (tarifai) yra nustatyti konkrečius mokesčius reglamentuojančiuose mokesčių įstatymuose, apskaičiavo mokesčių administratorius. Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1997-07-10 nutarime konstatavo, jog Lietuvos Respublikos Konstitucijos 127 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios Lietuvos Respublikos biudžeto sistemą, nurodančios valstybės biudžeto formavimo šaltinius, kartu įtvirtina ir konstitucinę pareigą mokėti mokesčius. Ši mokesčio mokėtojai nustatyta pinigine prievole atliekama įstatymo nustatyta tvarka. Valstybės biudžetas turi būti visą laiką papildomas, todėl mokesčių mokėjimo srityje mokesčių subjektų teisės ir pareigos turi būti vykdomos ne tik visiškai, bet ir nustatytu laiku. Dėl mokesčių nesitariama, mokesčio mokėtojų teisės ir pareigos tiesiogiai nurodomos mokesčių įstatymų normose.

Iš Kauno AVMI surašyto Pareiškėjos patikrinimo akto, sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo, taip pat ginčijamo Inspekcijos sprendimo turinio matyti, jog šiuose dokumentuose yra išsamiai nurodytas tiek teisinis, tiek faktinis Pareiškėjai papildomai apskaičiuotų ir nurodytų sumokėti į valstybės biudžetą mokesčių pagrindas. Todėl Komisija, atsižvelgusi į tai bei įvertinusi aplinkybę, jog Pareiškėja iš esmės neginčija jai Kauno AVMI sprendimu nurodytų sumokėti 6500 Eur PVM, 613,53 Eur VSD įmokų, 200,47 Eur PSD įmokų, 77 Eur GPM prievolių, plačiau šiuo klausimu nebepasisako ir, atsižvelgama į Pareiškėjos skunde išdėstytus argumentus ir konkrečius reikalavimus, apsprendžiančius nagrinėjamo mokesčio ginčo ribas, nagrinėja ginčą jo ribose.

Baudų už mokesčių įstatymų pažeidimą, t. y. už neteisėtą asmenų elgesį, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai (MAĮ 138 straipsnis), skyrimą reglamentuoja MAĮ 139 straipsnis, kurio 1 dalyje numatyta, jog mokesčių administratoriui nustačius, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo (įskaitant muitinės deklaracijose apskaičiuojamą mokesį) ar nedeklaravo deklaruojamo mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnę mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokėtiną mokesį neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojai priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 10 iki 50 procentų minėtos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip. Skiriamos konkrečios baudos dydis priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, nuo to, ar mokesčių mokėtojas bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, nuo mokesčių įstatymų pažeidimo pripažinimo ir kitų aplinkybių, kurias mokesčių administratorius pripažįsta svarbiomis skirdamas didesnę ar mažesnę baudą. Nurodytojo straipsnio 2 dalis nustato, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytos baudos netaikomos, kai mokesčių mokėtojas per mokesčio įstatyme nustatytą terminą nepateikė mokesčio deklaracijos arba kai po mokesčio deklaracijos pateikimo mokesčių administratoriui pastebėjo, kad deklaravo per mažai mokesčio, tačiau iki mokesčių administratoriaus pavidimo patikrinti asmenį išrašymo dienos pateikė mokesčio deklaraciją, o klaidų taisymo atveju – ją patikslino ir pateikė mokesčių administratoriui. Šios dalies nuostatos taip pat taikomos muitinės deklaracijose apskaičiuojamiems mokesčiams.

Iš išdėstytųjų MAĮ nuostatų matyti, kad bauda mokesčių mokėtojai skiriama kaip sankcija už teisei priešingą veiką. Ji gali būti netaikoma tik esant teisės aktuose įtvirtintoms aplinkybėms (LVAT 2009-12-24 nutartis adm. byloje Nr. A556-1543-09). Esant įstatyme nurodytiems baudos skyrimo pagrindams mokesčių administratorius negali jos mokėtojai neskirti, nes tai būtų įstatymo pažeidimas.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėjai Kauno AVMI sprendime 2018-06-22 dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.46-4.7.2) FR0682-210, vadovaujantis GPM 36 str. 2 dalimi, PVMĮ 123 str. 2 dalimi, MAĮ 139 str. 1 dalimi, yra skirtos minimalaus dydžio, t. y. 10 proc. nesumokėtų mokesčių sumos, 650 Eur PVM ir 8 Eur GPM baudos, kurių neskirti, kaip jau minėta, nėra teisinio pagrindo. Taip pat Pareiškėjai nurodytame Kauno AVMI sprendime, vadovaujantis VSDĮ 16 str. 2 dalimi bei SDĮ 19 str. 1 dalimi, paskirtos šiose teisės normose imperatyviai nurodyto dydžio – 50 proc. nuo neteisėtai sumažintos VSD įmokų sumos bei 50 proc. nuo papildomai apskaičiuotos PSD įmokų sumos, šių įmokų baudos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog mokesčių administratorius, nustatęs aplinkybę, jog Pareiškėja padarė mokesčių įstatymų pažeidimus, dėl ko jai buvo apskaičiuotos ir nurodytos sumokėti į biudžetą papildomos mokesčių

sumos, pagrįstai skyrė Pareiškėjai aptarėjo dydžio baudas, nes, kaip minėta, neskirti baudų arba jas skirti kitokio dydžio, nei reglamentuota VSDĮ 16 str. 2 dalyje bei SDĮ 19 str. 1 dalyje, nėra teisinio pagrindo.

Dėl Pareiškėjai apskaičiuotų delspinigių dydžio pažymėtina, jog delspinigių skaičiavimu nėra siekiama nubausti mokesčių mokėtoją, taikant jam neigiamas turtingas pasekmes, o iš jo yra išieškoma turtinga nauda, kurią jis gavo valstybės sąskaita, t. y. delspinigiai yra vienas iš mokesstinės prievolės užtikrinimo būdų, kurių skaičiavimo pagrindai, skaičiavimo pradžia, trukmė ir dydis nustatyti MAĮ IV skirsnyje (96–99 straipsniuose). Esant įstatyme nurodytiems delspinigių skaičiavimo pagrindams, neatsižvelgiant į apskaičiuotų delspinigių dydžio adekvatumą mokesčių mokėtojo gaunamoms pajamoms, ką savo skunde siūlo įvertinti Pareiškėja, mokesčių administratorius negali jų neskaičiuoti, nes tai vėlgi būtų įstatymo pažeidimas. Nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius nustatė, jog Pareiškėja turėjo prievolę sumokėti 6500 Eur PVM ir 77 Eur GPM, tačiau laiku šios prievolės neįvykdė, todėl, vadovaudamasis teisės normomis, reglamentuojančiomis delspinigių skaičiavimą, t. y. PVMĮ 123 str. 1 dalies, GPMĮ 36 str. 2 dalies, MAĮ 96 str. 1 d. 2 punkto, 97 str. 2 dalies, 98 ir 99 straipsnių nuostatomis, pagrįstai apskaičiavo Pareiškėjai PVM ir GPM delspinigius. Kaip jau minėta, pagal MAĮ 40 str. 1 ir 4 punktus mokesčių mokėtojas turi pareigą laiku ir tiksliai įvykdyti mokesstinę prievolę bei teisingai apskaičiuoti mokesčių, vadovaudamasis mokesčių įstatymais. Todėl apskaičiuota PVM ir GPM delspinigių bendra suma vertintina kaip Pareiškėjos pasirinkto elgesio modelio (privalomų sumokėti mokesčių aspektu) pasekmė, todėl šiuo atveju nelaiikytina nepagrįsta (LVAT 2016-06-14 nutartis adm. byloje Nr. A-1045-556/2016).

Papildomai pastebėtina, jog Pareiškėja, nesutikdama su mokesčių administratoriaus jai apskaičiuotomis baudomis ir delspinigiais, jų dydžiu, be aukščiau aptarėto jų dydžio adekvatumo gaunamoms pajamoms aspekto, nepateikė jokių argumentų ir juos patvirtinančių įrodymų, jog Pareiškėjai delspinigiai apskaičiuoti ar baudos skirtos neteisingai, nepagrįstai ar neteisėtai, t. y. pažeidžiant aukščiau nurodytas delspinigių skaičiavimą ar baudų skyrimą reglamentuojančias teisės normas.

Dėl Pareiškėjos 2018-10-14 skunde išdėstyto prašymo atleisti ją nuo pagal MAĮ 139 straipsnio nuostatas skirtų GPM ir PVM baudų (pažymėtina, jog Inspekcija ginčijamame sprendime pagrįstai nurodė, jog atleidimo nuo Pareiškėjai skirtų VSD įmokų ir PSD įmokų baudų klausimas nėra priskirtas jos kompetencijai ir todėl ji šio klausimo nenagrinėjo) bei apskaičiuotų GPM ir PVM delspinigių pažymėtina, kad vien santykinai didelės apskaičiuotų delspinigių ir paskirtų baudų sumos savaime nesudaro pagrindo sumažinti delspinigius ir baudas ar atleisti nuo jų mokėjimo (LVAT 2013-09-30 nutartis adm. byloje Nr. A-575-1470/2013). Nuo baudų ar delspinigių mokėjimo mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas tik esant bent vienam MAĮ 100 str. 1 dalyje ar MAĮ 141 str. 1 dalyje įtvirtintam pagrindui.

Pasisakant dėl prašymo atleisti nuo GPM ir PVM baudų mokėjimo, papildomai pažymėtina, jog pagal MAĮ 141 str. 2 dalį nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas, o pagal minėto straipsnio 3 dalį nuo baudų mokesčių mokėtoją gali atleisti mokesčių administratorius, o mokesstinio ginčo metu – ir mokesstinį ginčą nagrinėjanti institucija. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja Komisijai nepateikė įrodymų, jog yra sumokėjusi papildomai apskaičiuotus GPM ir PVM (byloje tokių duomenų taip pat nėra) ar šių mokesčių sumokėjimo terminas yra atidėtas arba išdėstytas, konstatuotina, jog Komisija neturi pagrindo svarstyti klausimo dėl Pareiškėjos atleidimo nuo paskirtų 8 Eur GPM ir 650 Eur PVM baudų mokėjimo.

Pareiškėja 2018-10-14 skunde tvirtina, jog yra pagrindas atleisti ją nuo 7,26 Eur GPM ir 1272,15 PVM delspinigių sumos MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintu pagrindu. MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte numatyta, kad mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo delspinigių, kai juos išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio įstatymo 113 str. 1 d. 3 punktą. MAĮ 113 str. 1 d. 3 punkte numatyta, kad mokesstinė nepriemoka gali būti pripažįstama beviltiška, kai netikslinga priverstinai ją išieškoti, nes sunki fizinio asmens ekonominė (socialinė) padėtis: fiziniam asmeniui reikia valstybės paramos (asmuo yra pensinio amžiaus, neįgalusis,

asmeniui reikalingas gydymas, medicininė profilaktika ir rehabilitacija, asmuo yra bedarbis, gauna socialinę pašalpą) arba tokia parama jau teikiama.

Iš LVAT praktikos, aiškinančios atleidimo nuo delspinigių mokėjimo dėl sunkios mokesčių mokėtojo ekonominės–socialinės padėties taikymą (LVAT 2011-01-31 nutartis adm. byloje Nr. A-556-254/2011, 2011-04-18 nutartis adm. byloje Nr. A-556-221/2011, 2011-12-01 nutartis adm. byloje Nr. A-442-2900/2011, 2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A442-807/2010), matyti, kad laikomasi nuoseklios pozicijos, jog pats mokesčių mokėtojo socialinis statusas (pensininkas, neįgalus asmuo, bedarbis) nesudaro pagrindo konstatuoti sunkią mokesčių mokėtojo padėtį, papildomai turi būti vertinama mokesčių mokėtojo turto, pajamų sudėtis ir tai, ar pajamos / turtas leidžia mokesčių mokėtojui įvykdyti mokesťines prievoles. Paminėtina ir tai, jog laikomasi pozicijos, kad įstatymo nuostatos negali būti taikomos vien tik formaliai, atsižvelgiant į mokesčių mokėtojo priklausymą tam tikrai socialinei grupei, kuriai valstybė paprastai teikia paramą. Asmuo, net ir priklausydamas atitinkamai socialinei grupei, gali turėti nemažai turto ir finansinių lėšų, o tokiu atveju jo atleidimas nuo delspinigių mokėjimo jau negalėtų būti pateisinamas ekonominiu ar socialiniu požiūriu.

Taip pat LVAT yra nurodęs, kad mokesčių mokėtojas, prašantis atleisti nuo delspinigių, turi teikti faktinius duomenis, įrodančius, jog jam reikalinga valstybės parama arba tokia parama jau teikiama. Pareiga įrodyti galimybę taikyti atleidimą nuo delspinigių pagal minimą MAĮ normą tenka fiziniam asmeniui (LVAT 2014-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A556-947/2014).

Nagrinėjamo ginčo atveju Pareiškėja be savo tvirtinimų, jog ji atleistina nuo GPM ir PVM delspinigių dėl sunkios materialinės padėties, nes ji šiuo metu individualios veiklos nevykdo, augina tris mažamečius vaikus, šeimos pajamos nėra didelės, o mokesťinių prievolių suma yra didelė, Pareiškėjos šeima moka už vyresnėlės dukters darželį, išlaiko vaikus, būstą, moka kreditą už jį, jokių konkrečių objektyviais įrodymais pagrįstų duomenų apie sunkią savo bei šeimos ekonominę (socialinę) padėtį nepateikė. Pareiškėjos pateikta 2018-10-11 pažyma apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Nr. (2018-40103-PD)-248 patvirtina Pareiškėjos šeimos sudėtį (Pareiškėja ir trys mažamečiai vaikai), VĮ Registrų centro išrašas patvirtina tai, kad Pareiškėjai nuosavybės teise priklauso nekilnojamas turtas Vingio g. 57, Drąseikių k., Lapių sen., Kauno r. sav., šio turto vidutinę rinkos kainą bei turto įkeitimo aplinkybę, tačiau nei vienas iš šių dokumentų neleidžia įvertinti, ar Pareiškėjos ir jos šeimos ekonominės (socialinės) padėtis iš tiesų yra sunki.

Ginčo byloje nustatyta, kad Pareiškėja, trečiųjų asmenų Inspekcijai pateiktais duomenimis, 2017 m. gavo 2132,64 Eur ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ir ilgalaikio darbo išmokas. Pareiškėja pagal metinių pajamų deklaracijų duomenis gavo: 2015 m. – 1332,88 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 2059,54 Eur individualios veiklos pajamas, 2050 Eur neapmokestinamąsias pajamas, 2016 m. – 230,27 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 4629,97 Eur individualios veiklos pajamas, 60000 Eur neapmokestinamąsias pajamas, 2017 m. – 2158,30 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, taip pat turėjo 11866,26 Eur mokesťinio laikotarpio nuostolių. Kaip nustatė mokesčių administratorius Pareiškėjos mokesťinio patikrinimo metu, Pareiškėja tikrintaisiais 2016 m. iš individualios veiklos gavo 55037,98 Eur pajamas, kurių nedeklaravo. VĮ „Regita“ duomenimis, Pareiškėja transporto priemonių neturi, tačiau 2017-09-06 pardavė *BMW X6* už 8000 Eur. Kaip minėta, Pareiškėja nuosavybės teise valdo nekilnojamąjį turtą, esantį Vingio g. 57, Drąseikių k., Kauno r. sav.: žemės sklypą, sodo pastatą, kanalizacijos šulinį. Pagal Pareiškėjos Komisijai pateiktą UAB "A1" turto vertės nustatymo pažymą, šio nekilnojamojo turto rinkos vertė 2017-02-15 – 58000 Eur. Iš nurodytosios turto vertės nustatymo pažymos bei VĮ Registrų centro išrašo matyti, jog Pareiškėjai priklausantis nekilnojamas turtas yra įkeistas „Swedbank“, AB, tačiau Pareiškėjos turimi įsipareigojimai tretiesiems asmenims nepašalina jos pareigos įvykdyti mokesťines prievoles, be to, valstybė negali būti traktuojama kaip nelygiavertis kreditorius kitų kreditorių atžvilgiu, dėl ko vykdydama įsipareigojimus kitiems kreditoriams, Pareiškėja turėtų būti atleista nuo įsipareigojimų (ar jų dalies) valstybės biudžetui.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja skunde Komisijai akcentavo patiriamas dideles šeimos išlaikymo išlaidas, Komisijos nuomone, sprendžiant Pareiškėjos atleidimo nuo delspinigių klausimą dėl sunkios Pareiškėjos ekonominės (socialinės) padėties, tikslinga atsižvelgti ir į Pareiškėjos sutuoktinio U. E. turimą (turėtą) turtą ir gautas (gautinas) pajamas. Iš mokesčių administratoriaus Komisijai pateiktų duomenų matyti, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2018-07-03 paveldėjo

nekilnojamąjį turtą: 10 a žemės ūkio paskirties žemės sklypą Liepų g. 19, Svilonėlių k., Užusalių sen., Jonavos r. sav., vidutinė rinkos vertė 2018-06-29 – 5860 Eur, butą su rūsiu Chemikų g. 32-36, Jonavoje, vidutinė rinkos vertė 2018-06-29 – 10500 Eur, kurį už keletos dienų, t. y. 2018-07-11, pardavė ir gavo 15000 Eur šio turto pardavimo pajamas. U. E. pagal metines pajamų deklaracijas gavo: 2015 m. – 182,56 su darbo santykiais susijusias pajamas, 1500 Eur vertės dovanas, 31006,44 Eur individualios veiklos pajamas, 2016 m. – 374,02 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 20042 Eur individualios veiklos pajamas, 2017 m. – 645,76 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas, 180,02 Eur ligos, tėvystės pašalpas, 42328,87 Eur individualios veiklos pajamas, 100 Eur privalomai registruotino kilnojamojo daikto pardavimo pajamas.

Taigi, įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes dėl Pareiškėjos gautų pajamų, jos turimą nekilnojamąjį turtą, kuris yra realus šaltinis Pareiškėjos mokestinėms prievolėms padengti, taip pat ir aplinkybes dėl jos sutuoktinio gautų pajamų, kurios, manytina, yra skiriamos šeimai išlaikyti, sutuoktinio turimą nekilnojamąjį turtą, atsižvelgus į aplinkybę, jog pati Pareiškėja nepateikė objektyvių įrodymų, patvirtinančių jos sunkią ekonominę (socialinę) padėtį, konstatuotina, kad Pareiškėjos ekonominė ir socialinė padėtis negali būti pripažinta sunkia, vertinant ją MAĮ 100 str. 1 d. 3 punkte ir 113 str. 1 d. 3 punkte įtvirtintų normų aspektu, todėl Pareiškėjos prašymas atleisti ją nuo delspinigių mokėjimo šiuo pagrindu negali būti tenkinamas.

Dėl Pareiškėjos skunde išdėstyto prašymo išdėstyti jai apskaičiuotą mokestinę prievolę 48 mėn. laikotarpiui taikant 5 proc. metines palūkanas, Komisija, atsižvelgdama į MAĮ 88 straipsnio nuostatas, dar sykį paaiškina Pareiškėjai, kad ji su prašymu atidėti jos turimos mokestinės nepriemokos sumokėjimą ar jį išdėstyti turėtų kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (adresas: Vasario 16-osios g. 14, LT-01514 Vilnius).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 str. 2 dalimi, 141 str. 2 ir 3 dalimis, 155 str. 4 d. 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018-09-21 sprendimą Nr. 68-109.

2. Neatleisti Pareiškėjos nuo 8 Eur GPM baudos, 650 Eur PVM baudos, 7,26 Eur GPM delspinigių ir 1272,15 PVM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė